

Satın alınan madde ve malzemeleri imalat ile mamul hâline getirerek satılması durumunda, yapılan bu işin mal alım-satım ve imalat işi olarak mı yoksa hizmet işletmesi olarak mı değerlendirilmesi gerektiği ve bilanço usulüne göre mi yoksa işletme hesabı es

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.45.15.02-VUK-27-9-14
Tarih	15.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MANİSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.45.15.02-VUK-27-9-14

15/02/2011

Konu : Defter Tasdiki

Başkanlığımıza verilen ilgede kayıtlı dilekçenizde ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün pide salonu işletmeciliği faaliyetinden dolayı kayıtlı ... T.C. Kimlik numaralı mükellefi olduğunuzu, 2009 takvim yılı satışlarınızın 118.000,00 TL olduğu, satın aldığınız madde ve malzemeleri imalat ile mamul hâline getirerek sattığınızı belirterek, yapılan bu işin mal alım-satım ve imalat işi olarak mı yoksa hizmet işletmesi olarak mı değerlendirilmesi gerektiği konusunda tereddüt hâsıl olduğundan bilanço usulüne göre mi yoksa işletme hesabı esasına göre mi defter tutacağınız konusunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunmaktasınız.

213 Sayılı V.U.K.'nın 177. maddesinde; "Aşağıda yazılı tüccarlar, 1 inci sınıfa dahildirler:

1. (205 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen bent) (4369 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle belirlenen miktarlar.) Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı 7.200.000.000(*) (388 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2009'dan itibaren 119.000, -TL) veya satışları tutarı 8.640.000.000(*) (388 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2009'dan itibaren 168.000, -TL) lirayı aşanlar;

2. (205 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen bent) (4369 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle belirlenen miktar) Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı 3.600.000.000(*) lirayı (388 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2009'dan itibaren 67.000, -TL) aşanlar;

3. (205 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen bent) (4369 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle belirlenen miktar) 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı 7.200.000.000(*) (388 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2009'dan itibaren 119.000, -TL) lirayı aşanlar;

4. Her türlü ticaret şirketleri (Adi şirketler işletigal nevileri yukardaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.);

5. Kurumlar Vergisine tabi olan diğer tüzel kişiler (Bunlardan işlerinin icabı bilanço esasına göre defter tutmalarına imkan veya lüzum görölmeyenlerin, işletme hesabına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilir.);

6. İhtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih edenler." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun İkinci Sınıf Tüccarlar başlıklı 178 nci maddesinde; "Aşağıda yazılı tüccarlar II nci sınıfa dahildirler:

1. 177 inci maddede yazılı olanlarındışında kalanlar;

2. Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilenler.

Yeniden işe başlıyan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılincaya kadar II nci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun "Sınıf Değişirme" başlıklı 180 inci maddesinde;

"b) (II) nciden (I) inciye geçiş: İş hacmi bakımından II nci sınıfa dahil tüccarların durumları aşağıda yazılı şartlara uyduğu takdirde bunlar bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak I'inci sınıfa geçerler.

1. Bir hesap döneminin iş hacmi 177'nci maddede yazılı hadlerden % 20 yi aşan bir nispette fazla olursa, veya;
2. Arka arkaya 2 dönemin iş hacmi 177'nci maddede yazılı hadlere nazaran % 20 ye kadar bir fazlalık gösterirse."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, pide salonu işletmeciliğinizin, satın alınan malların olduğu gibi ya da işledikten sonra satışı olarak değerlendirilmesi ve bu işi yapanların Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 1 inci bent hükümlerine tabi olmaları gerekecektir. Ayrıca, aynı Kanunun 180 inci maddesi kapsamında II nci sınıftan I inci sınıfa geçiş şartlarının belirlenmesinde söz konusu haddin dikkate alınarak defter tasdik ettirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026